

Sammanträdestid	Tisdag 20.9.2022 kl. 10.00-11.30	
Sammanträdesplats	Skarpansvägen 30, Torshavn	
Beslutande	ORDINARIE ☒ Runar Karlsson, ordf. ☒ Katrin Sjögren, vice ordf. ☒ Gun-Mari Lindholm ☒ Roger Jansson ☐ Ida Eklund ☒ Susann Fagerström ☒ Christian Dreyer	ERSÄTTARE ☐ Ewa Danielsson ☐ Anna Holmström ☐ Johan Rothberg ☐ Henrik Löthman ☒ Andreas Johansson ☐ Nicklas Danielsson ☐ Julia Lindfors
Föredragande och sekreterare	☒ Katarina Dahlman, föredragande	☒ Åsa Andersson, sekreterare
Övriga närvarande	☐ Mikaela Brandt ☐ Andrea Björnhuvud ☐ Susann Peltonen ☐ Paulina Eklund	☒ Jenny Tildeman §161 ☒ Sarah Holmberg §160 ☐ Jimmy Hellgren
Paragrafer	§§ 156-161	
Underskrift	Ordförande Runar Karlsson Ordförande	Sekreterare Åsa Andersson Sekreterare
Protokolljustering	Ort och tid Mariehamn den 	
Sammanträdet är kungjort	Mariehamn den 15.9.2022	
Protokoll framlagt till påseende	Ort och tid Mariehamn den	
Intygar	 	
Utdragets riktighet bestyrker	Ort och tid Mariehamn den	
Underskrift	 	

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

20.9.2022

12/2022

ÄRENDEN:

- § 156 Sammanträdet sammankallande och beslutsförhet
- § 157 Protokolljustering
- § 158 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- § 159 Begäran om redogörelse från Ålands landskapsregering
- § 160 Lönejustering barnatillsyningsman
- § 161 Budgetram 2023

Denna möteskallelse har utfärdats samt anslagits på anslagstavlan för offentliga kungörelser i Mariehamn den 15.9.2022

Sida 0

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	20.9.2022	12/2022

Bilagor:

1. LR brev
2. Uppgiftsbeskrivning barnatillsyningsman
3. Förslag till budget 2023

Sida 1

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

20.9.2022

12/2022

SAMMANTRÄDETS SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 156

BESLUT:

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

PROTOKOLLJUSTERING

§ 157

BESLUT:

Till protokolljusterare valdes Roger Jansson.

Protokollet justeras den 21.09 klockan 14.00 på Skarpansvägen 30.

Sida

2

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

20.9.2022

12/2022

GODKÄNNANDE OCH KOMPLETTERING AV FÖREDRAGNINGSLISTAN

§ 158

BESLUT:

Förbundsstyrelsen godkände föredragningslistan.

Styrelsen ger förvaltningen i uppdrag att bereda ett ärende gällande behörighetsfrågan inom socialvården.

Andreas Johansson och Gun-Mari Lindholm deltog på distans och intygade att ingen obehörig var närvarande.

Sida 3

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	20.9.2022	12/2022

BEGÄRAN OM REDOGÖRELSE FRÅN ÅLANDS LANDSKAPSREGERING

§ 159

§ 128/16.8.2022

Föglö kommun har lämnat ett initiativ till Ålands landskapsregering om Kommunernas socialtjänst (KST) skall överföras från den kommunala till landskapsnivån och bli en myndighet underlydande landskapet Åland, bilaga 4.

FÖRBUNDSDirektörens förslag

Förbundsstyrelsen beslutar anteckna informationen till kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Ålands landskapsregering har begärt att KST lämnar sina synpunkter i ärendet och en redogörelse för hur kostnadsutvecklingen och kostnadsfördelningen beträffande den socialvård KST övertagit ser ut, med tanke på att det i skrivelsen anförts att reformen har blivit kostsam för många kommuner och lett till problem med finansieringen speciellt för de mindre kommunerna, se bilaga 1.

FÖRBUNDSDirektörens förslag

Förbundsstyrelsen befullmäktigar förbundsdirektören att formulera en skrivelse såsom svar på landskapsregeringens begäran.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Sida 4

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	20.9.2022	12/2022

LÖNEJUSTERING BARNATILLSYNINGSMAN

§ 160

KST har två tjänster som barnatillsyningsman där båda för närvarande är otillsatta. Det rör sig om en ordinarie tjänst och ett vikariat. Barnatillsyningspersonalen handhar faderskaps- och moderskapsärenden, gör upp avtal om vårdnad, boende, umgängesrätt och underhåll. De har även en viktig förebyggande funktion i att hitta lösningar och försöka göra det så bra som möjligt för föräldrar och barn exempelvis vid en separation. Det finns en kö av ärenden inom barnatillsynen både vad gäller myndighetsbeslut och behov av samarbetssamtal. Avdelningen ser över möjligheten att köpa tjänster till den del det är möjligt. Myndighetsutövningen kräver dock ett tjänsteförhållande och en stor del av arbetet måste fortsättningsvis hanteras inom avdelningen.

Personalchefen har tillsammans med områdeschefen för tidigt stöd tagit fram en ny uppgiftsbeskrivning och bedömning av värderingsfaktorer för tjänsten som barnatillsyningsman, se bilaga 2.

I enlighet med 24 § personalstadgan fastställer förbundsstyrelsen personalens löner med iakttagande av arbetsvärderingssystemet och med beaktande av bestämmelserna i kollektivavtalet.

Utgående från arbetsvärderingen föreslås en höjning av den uppgiftsrelaterade lönen för barnatillsyningsman med 150 euro till 3637,88 euro per månad.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar höja den uppgiftsrelaterade lönen för barnatillsyningsman med 150 euro till 3637,88 euro per månad.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	20.9.2022	12/2022

BUDGETRAM 2023

§ 161

§ 119/27.6.2022

Allmänna motiveringar

En kalkylator för underhållsbidrag håller på att utarbetas. En kalkylator för underhållsbidrag är en digital tjänst där klienter själva kan beräkna vad ett underhållsbidrag kan utgöra. Barnatillsyningsmännen i KST har även varit drivande för att ålänningar har tillgång till SES, digitalt skilsmäsoverktyg som Folkhälsan på Åland har licens för. Det här underlättar för familjer att få service på tider som passar dem och minskar trycket till tjänstemän.

KST har fått bidrag från staten för att uppdatera och utveckla det befintliga barnahussamarbetet på Åland. Bidraget kommer att användas att återuppliva och förnya/effektivera myndighetssamarbetet mellan alla berörda, ta i bruk ett formulär samt göra en utredning av de tjänster som finns tillgängliga för de barn och familjer där misstanke om våld föreligger eller där barnet har utsatts för våld. Det behöver göras en kartläggning över vad som fungerar/inte fungerar i nuvarande verksamheter. Arbetet skall utmynna i en reviderad modell för Barnahus. I projektet ingår utbildningsinsatser för den personal som berörs.

I arbetet med att utveckla socialvården så är det viktigt att höra intresseorganisationer/brukare. Representanter för KST har träffat föräldrar till barn med NPF problematik. Myndigheter måste bli bättre på att samarbeta kring dessa klienter. Framförallt samarbetet mellan SKOLA-ÅHS-KST måste förbättras. KST behöver under 2023 tillsammans med övriga samarbetspartners hitta lämpligt stöd för barn med problematisk skolfrånvaro. KST har inte tillräckligt med stödpersoner. En arbetsgrupp är tillsatt för att se över servicenivån. Det återstår arbete med att med att utveckla socialvården och skapa stödformer i enlighet med nya socialvårdslagen.

KST har även träffat anhöriga till specialomsorgsklienter. Funktionsservice- och sysselsättning behöver mer socialarbetarresurser för att hinna med kontakten till klienterna. KST kommer även att se över arbetspengen. I planeringen av Svedgränd är det viktigt att brukarnas åsikter tas in. Anhöriga har även framfört önskemål om mera resurser på boendena för att i större omfattning kunna delta i klienternas fritidsaktiviteter utanför boendet.

Sida 6

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	20.9.2022	12/2022

I 2022 års budget så framgår det att KST ska utveckla ett samarbete med intresseorganisationer för att säkerställa att klienter har ett mer formaliserat forum att föra fram sina tankar och åsikter, dvs ett brukarråd.

KST erbjuder i samarbete med Folkhälsan på Åland möjlighet till kostnadsfria stödande och behandlande samtal för vuxna personer som är utsatta för våld i nära relationer. Stödsamtalen utförs av en psykoterapeut. För remiss till stödsamtal så kontaktar man KST vuxensocialarbete.

Det finns lagstiftning som möjliggör ibruktagande av servicesedlar, men i nuläget används servicesedlar inte inom socialservicen eller hälso- och sjukvården på Åland. Kommunen kan ordna de uppgifter som hör till socialvården genom att en serviceanvändare ges en servicesedel med ett av kommunen fastställt värde i euro, med vilken de betalar de tjänster som serviceanvändaren köper av en privat serviceproducent som kommunen godkänner. Syftet med servicesedlar är att öka klientens valmöjligheter, förbättra tillgången på tjänster, göra serviceproduktionen mångsidigare samt skapa förutsättningar för ett framtida samarbete mellan den kommunala socialvården och privata serviceproducenter. KST kommer under 2023 att utreda möjligheten att i samarbete med andra kommuner bygga upp ett system för servicesedlar.

Organisationen

KST utvärderar och utvecklar kontinuerligt verksamheten. KST kommer från och med hösten att organisera om verksamheten vid tidigt stöd/barnskydd och lägga mer arbetstid på den inledande bedömningen då en barnskyddsanmälan /begäran om bedömning inkommer. Under de första sju vardagarna kommer en mottagningssocialarbetare att träffa alla parter inom tidigt stöd/barnskydd och ta ställning till huruvida en utredning ska göras alternativt besluta om vissa kortare stödsatser. Mottagningssocialarbetaren kommer att ha specialsocialarbetaren eller ledande socialarbetaren som arbetspar. Det här innebär att barn och familjer ska få en snabb bedömning och en snabb första besöksdagar. Omorganiseringen görs med befintliga resurser. Förhoppningen är att det inom 2023 kan fattas beslut om ett eventuellt familjecenter och då är det naturligt att i samband med det utreda om organisationen med fem verksamhetsområden är optimal. Därtill är en ny lag på kommande som innefattar både handikappservice och specialomsorg, vilket kan påverka hur arbetet inom verksamhetsområdet funktionservice och sysselsättning organiseras.

Under hösten 2022 går två boendeenheter samt Tallbackens familje- och skyddshem över till vilande vak. Att få möjlighet att sova/vila på arbetsplatsen under nattarbetsskift främjar

Sida 7

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	20.9.2022	12/2022

arbetstagarnas arbetshälsa och kan till viss del underlätta vikariesituationen. Under vilotiden (5 h) erhåller de anställda lön men ingen nattersättning vilket medför en inbesparing på lönekostnaderna.

Då KST är en helt ny organisation som endast har varit verksamt i 1 ½ år finns det ännu mycket kvar att utveckla vad gäller rutiner och processer. Inom organisationen finns ett stort behov av systemstöd för att kunna jobba på ett effektivt och modernt sätt. Organisationen jobbar på att ta fram enhetliga nyckeltal och enhetskostnader. Under 2023 ska en effektivitetsrevision genomföras enligt ägarkommunernas önskemål.

Inom boendestödet finns ett fortsatt utvecklingsbehov, där man behöver jobba vidare för att verksamheten ska hitta sin rätta form.

Allmänna löneökningar, indexjusteringar, justering av befintliga anställningar

Utifrån de konstaterade faktiska kommande höjningarna i avtalsförhandlingarna på fastlandet föreslås en beräknad löneökning med 2,53% från 1.1.2023 och 1,9 % från 1.6.2023.

Arvoden och ersättningar justeras med 4 %. Utkomststödet justeras med 4 %.

Ovanstående innebär en kostnadsökning om 522 000 euro.

Verksamhetsförändringar

Det planeras för en sammanslagning av dagverksamheter inom specialomsorgen. Budgeterade kostnader för sysselsättningsverksamhet minskade 2022 och kommer ytterligare att minska 2023. I dagsläget sysselsätter daglig verksamhet 92 individer. Till hösten räknar vi med ytterligare 7 klienter och hösten 2023 ytterligare 7 klienter. Med en ny enhet täcker vi in även detta kommande behov.

Det har annonserats i lokaltidningarna efter en lämplig fastighet för den planerade sammanslagningen. KST har tittat på 8 objekt och konstaterat att 2 av fastigheterna kan uppfylla de kriterier som KST fastställt. I och med det kommer flera hyresfastigheter att kunna sägas upp. KST hyr fastigheter för dagverksamhet på Hamngatan, Jomala Gård, Askuddsvägen och Servicegatan. KST äger sysselsättningslokalerna på Navigationsskolegränd och Kyrkvägen. En större dagverksamhetslokal förväntas leda till lägre kostnader för personal/vikarier och klienttransporter.

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	20.9.2022	12/2022

Från och med 1.1.2023 kommer KST att hyra Mariegatan för 13 boendeplatser inom specialomsorgen. Svedgränd stängs och de 5 platser som finns där idag försvinner. Svedgränd ska rivas. Totalt blir det 8 nya boendeplatser inom specialomsorgen från och med årsskiftet 2022/2023. Detta blir en kostnadsökning på driften, både för hyra av fastighet och för personalkostnader till följd av utökad verksamhet. Utöver Svedgränds personal som flyttas över till Mariegatan behövs det nya personalresurser till den nya enheten om 3 vårdare (100 %) och 2 vårdare (75%). Trots ökningen av boendeplatser så finns det ännu klienter i kö. Planeringen av en nybyggnation av Svedgränd pågår, där boende och daglig verksamhet för minst 20 klienter planeras. Samtidigt håller en boendeplan på att tas fram, där en rockad inom befintliga byggnader samt avyttring av fastigheter och uppsägning av hyresavtal utreds.

KST tar över verksamheten vid Fixtjänst vid årsskiftet 2022/2023. Personalen består av en verksamhetsledare (100 %) samt fyra handledare (motsvarande 3,1 årsarbeten). Ålands handikappförbund producerar arbetstillfällen för personer med funktionsnedsättning. Idag är 36 skyddsarbetstagare sysselsatta genom Fixtjänst. Det finns en kö till sysselsättning genom Fixtjänst. Landskapsregeringen minskade PAF bidraget inför 2022 med 135 000 euro. Inför 2023 drar landskapsregeringen in allt PAF bidrag som tidigare erlagts för verksamheten. Det här innebär en kostnadsökning för KST.

Under hösten tar förbundsstämman ställning till om KST ska köpa fastigheten på Fabriksgatan där Fixtjänst har sin verksamhet. KST skulle erlagga en köpesumma så att Fixtjänst blir skuldfria. Skulle köpet gjorts 31.12.2020 så skulle KST erlagt drygt 950 000 euro för fastighet och inventarier.

Antal vårdtagare inom närståendevården var år 2021: 216 stycken. Detta är betydligt fler än i riket. Budgeten ligger på dryga 1 miljon. Prognosen för i år visar på 1 240 000 euro, dvs det saknas redan i år budgetmedel på över 200 000 euro med nuvarande stödnivå.

Antal servicetagare inom färdtjänsten var per 31.12.2021 680 personer. Budgeten är på 1,3 miljoner euro. Prognosen 2022 visar att budgetmedlen på 1,3 miljoner inte kommer att räcka. Det behövs ytterligare 200 000 euro i budget 2023. Styrelsen har diskuterat en ökad service inom färdtjänst/stöd för rörligheten i syfte att motverka ensamhet och isolering och stöda klienters delaktighet och upprätthållandet av sociala nätverk. En utökad service av färdtjänst/stöd för rörligheten skulle dock innebära ytterligare kostnader under momentet färdtjänst/stöd för rörligheten.

Sida 9

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	20.9.2022	12/2022

KST erlägger totalt per månad 6845 h personlig assistans. I budgeten för år 2022 finns det 1 736 000 euro, vilket inte täcker årets kostnader. Budgeten behöver höjas med 200 000 euro.

Det finns ett stort behov inom KST av ett ESB för klienter under 65 år med olika typer av funktionshinder och sjukdomar (inte specialomsorg). KST önskar öppna en egen enhet, vilket inte innebär ökade kostnader utan en omfördelning från köp av tjänster till löner. Verksamhetens målgrupp är klienter i behov av permanenta boendeplatser på effektiviserat serviceboende samt även klienter som behöver komma in för tillfälliga vistelser t.ex. i samband med avlastning eller efter vistelse på sjukhus (klinikfärdiga patienter). I nuläget ordnar KST servicen för denna klientgrupp genom att köpa vårdplatser av primärkommuner, kommunalförbund och privata aktörer för ca 15 klienter. Flera primärkommuner har även meddelat att de har högt tryck på sina platser och att de inte har möjlighet att fortsätta att sälja platser till KST. Behovet av tillfälliga platser är också stort, då närståendevårdarna behöver få sin avlastning. Antalet klinikfärdiga klienter var 40 under år 2021. I nuläget är det mycket arbetsdrygt att hitta plats till de klinikfärdiga eftersom tillgången på platserna i de olika kommunerna varierar.

Genom ett eget ESB förväntas KST bättre kunna säkra behovet av boendeplatser för denna klientgrupp samtidigt som arbetsdryga moment kan undvikas. Det förväntas även en viss kostnadsinbesparing, då man vid egen produktion slipper administrativa påslag på kostnaden för boendeplatserna.

Administrativ personal

Det finns totalt 5 socialarbetare inom funktionsservice och sysselsättning som handlägger 768 klienter med omfattande insatser, motsvarande i medeltal 154 klienter per socialarbetare, vilket är en övermäktig arbetsbelastning. Detta märks också i handläggningstider och missnöjen. Det föreslås att antalet anställda på funktionsservice och sysselsättning ökar med 1 socialarbetare och 1 socialhandledare.

Budgetförslaget 2021 minskades med 1,6 miljoner euro. Budgetförslaget 2022 minskades med 1 miljon euro. Budgeterade verksamhetskostnader 2022 är 31 306 000 euro, dvs lägre än den ursprungliga budget som räknades fram inför KST start 2021 (31 982 000 euro i verksamhetskostnader). Detta trots att genomsnittliga kostnadsökningen för socialvården legat på 1 miljon åren 2015–2019, 1 585 000 euro 2018-2019 och 857 000 euro om man ser på åren 2015-2020. Inför 2023 behövs 2 051 000 euro, se bilaga.

Sida 10

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	20.9.2022	12/2022

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att fastslå en budgetram år 2023 om 33 357 000 euro i verksamhetskostnader.

BESLUT:

Christian Dreyer föreslår att budgetramen för 2023 fastställs på nivån bokslut 2021 plus kollektivavtalsenliga lönekostnader och inflationsjustering. Förslaget vann inget understöd. Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förbundsdirektörens förslag.

Förbundsstyrelsen beslöt 27.6.2022 att fastslå en budgetram om 33 357 000 euro i verksamhetskostnader. Kommunerna informerades om detta genom brev och protokollsutdrag. Rambudgeten byggde på en rambudgetdiskussion som hölls 3.5.2022 tillsammans med styrelse, ledningsgrupp och övriga budgetansvariga.

I förslaget till budget 2023 är verksamhetskostnaderna 33 238 000 euro. Ett budgetseminarium där ledningsgruppen och övriga budgetansvariga presenterade budgeten för styrelsen hölls 9.9.2022

Av § 16 i grundavtalet från 1.1.2021 så framgår det att medlemskommunerna på ett lämpligt sätt ska informeras om och involveras i budgetprocessen.

KST inbjuder medlemskommunerna till ett budgetseminarium fredagen den 30.9.2022. Kommunernas synpunkter på förslaget ska vara inlämnat senast 14.10.2022.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar skicka budgetförslag till medlemskommunerna enligt bilaga och bjuder in medlemskommunerna till ett budgetseminarium fredagen den 30.9.2022.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet